

Lucía Delgado

PAH Barcelona

L'entitat va néixer l'any 2009 a la capital catalana per combatre els desnonaments que començaven a produir-se fruit de la crisi hipotecària

“Destinar el 50% dels ingressos a pagar el lloguer és insostenible”

Egoitz Gago

A la seu de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) Barcelona, al barri d'Hostafrancs, un grapat de persones preparen el local per acollir l'assemblea setmanal. Abans que l'espai s'ompli de gent, arriba la Lucía Delgado, portaveu de l'entitat, que saluda els companys amb la complicitat de qui ha compartit lluites. Quan repassa els deu anys de vida de la PAH, Delgado destaca la contribució del moviment a la defensa del dret a l'habitatge, però reconeix que els deu desnonaments diaris que es produeixen actualment a Barcelona evidencien que encara queda molta feina per fer.

Quin balanç fa dels deu anys de la PAH?

Ha estat brutal. El que hem fet era inimaginable. Vam néixer per fer front a la crisi de les hipoteques, però des de fa uns anys també assessorem sobre lloguers i ocupacions. Hem aconseguit dacions en pagament i lloguers socials mitjançant la desobediència civil pacífica, hem aturat desnonaments, hem ocupat habitatges buits de bancs... I no només a Barcelona, sinó a 220 ciutats més a tot l'Estat. També hem aconseguit alguns canvis legislatius. En l'àmbit local, vam impulsar la mesura del 30%. Però, per a mi, el nostre èxit més gran és haver canviat la mentalitat de la societat sobre l'habitatge, defensant que és un dret i no una mercaderia.

Com descriuria la situació de l'habitatge a Barcelona i l'àrea metropolitana?

Hi ha tres casuístiques clares. D'una banda, tenim el problema de les hipoteques. Encara que no se'n parli, no està resolt: al seu dia molta gent es va acollir a una moratòria que s'està acabant, i ara ens vindrà una onada de desnonaments. Pel que fa al lloguer, hi estem destinant el 50% dels nostres ingressos, i això és insostenible. Hi ha un munt de persones que no el poden pagar i es produeixen desno-

naments silenciosos. I després tenim les famílies que es van veure obligades a ocupar un habitatge a causa de la crisi de les hipoteques. És un problema ben gran que no s'està abordant i que ara s'està agreujant amb els desnonaments del lloguer.

Quines mesures s'haurien de prendre per garantir el dret a l'habitatge?

Pel que fa a les mesures d'emergència, està molt clar: que no hi hagi desnonaments de famílies vulnerables. No pot ser que els grans tenidors estiguin fent fora famílies de casa seva. Cal fer lloguers socials obligatoris per a totes les famílies vulnerables que no puguin pagar el seu habitatge. També s'ha de demanar coresponsabilitat al sector privat. No pot ser que tot recaigui en la part més vulnerable o en les institucions. A nivell estructural, hi ha coses molt concretes que es podrien fer ja: per exemple, que Bankia i la Sareb, que són de l'Estat, cedeixin tots els habitatges als Ajuntaments perquè amplïin el parc d'habitatge públic, que és pràcticament inexistent. També hem de buscar mecanismes perquè l'habitatge públic no es desqualifiqui i sigui de lloguer permanentment.

Parlem del control dels lloguers. Per què rebutjava la PAH el decret del Govern que va tombar recentment el Parlament?

Perquè es va fer a l'esquena de la ciutadania. No s'ha comptat amb nosaltres, que som uns agents importantíssims i hem anat al davant de les institucions promovent lleis més garantistes que elles. Dos: quan vam llegir el decret, vam veure que no té sentit; hi ha tantes excepcions que és un colador. I tres, i això és el punt fonamental: perquè està corroborant els preus actuals, que ja estan desorbitats. És millor tornar a començar i fer-ho bé.

Hi ha persones que asseguruen que la millor manera de controlar el preu de l'habi-

ORIOU DAVIU

DEL LABORATORI A L'ACTIVISME

Lucía Delgado va arribar a la lluita per l'habitatge “una mica per casualitat”. El 2008, quan treballava com a tècnica de recerca a la UAB, un company de feina li va explicar que s'estava generant un espai “de resposta ciutadana” a Barcelona. “Hi aniré”, va pensar. Quan es va assabentar que moltes persones que no podien pagar la hipoteca no saldaven el deute ni tan sols entregant el pis, el seu cap

“va fer clic”. No gaire més tard, va haver de barallar-se amb el banc fins que va aconseguir la dació en pagament per a ella mateixa. Llavors va decidir que compartiria tot allò que havia après en aquell procés amb altres persones en la mateixa situació. Així va començar la història de compromís d'aquesta activista que, una dècada més tard, és portaveu de la PAH Barcelona.

tatge seria construït-ne més, que hi hagués més oferta. Què n'opina d'això?

És evident que és erroni, perquè tenim l'experiència de la bombolla immobiliària: quan s'estaven construint més pisos, era més car accedir a una hipoteca. Ens prenen per tontos. El que sí que creiem que farà moure una mica el mercat és fer que hi hagi lloguers socials als pisos de les entitats financeres. Així es notará un canvi en els preus.

Quina valoració fan de la nova llei hipotecària, que obliga els bancs a pagar despeses que fins ara assumien els clients?

Que es regulin les clàusules està molt bé, però ja sabem com funciona la banca: ho acabaran repercutint en els seus clients. La llei hipotecària és una oportunitat perduda per part del Govern de l'Estat i nosaltres ho condemnam totalment. Després de 600.000 desnonaments a tot l'Estat, aquesta llei no contempla cap mesura per fer front a un desnonament. No pot ser que una família o una persona es quedi sense casa i, a sobre, tingui un deute de per vida, i això continuarà passant. Això és vendre's a la banca i no tenir consciència del país que s'està governant. És riure's a la cara de la ciutadania.

Ada Colau, que va formar part de la PAH, repeteix com a alcaldessa de Barcelona. Com avaluen la seva feina al Consistori?

Dir que no s'ha notat la diferència amb governs anteriors seria una mentida per mesures com el servei d'intermediació en els desnonaments i perquè hem pogut tirar endavant la mesura del 30%, gràcies a la implicació dels grups que li van donar suport i d'un Ajuntament que ha donat veu a les entitats, i això és importantíssim. Però no és suficient: mentre hi hagi deu desnonaments diaris, queda molt per fer. Un punt de suspens són les mesures d'emergència: estem demanant un pla de xoc a la Generalitat i l'Ajuntament, que són els responsables de la Mesa d'Emergència de Barcelona, per fer que reallotgin les 450 famílies en llista d'espera a la ciutat.

Han denunciat que els anomenats desnonaments oberts, sense data fixa, s'han multiplicat a Barcelona. Com s'explica?

Els jutjats ens ho diuen clarament: és una estratègia perquè entitats com la PAH no puguin aturar els desnonaments. És una mesura que provoca molta angoixa a les famílies. Però a la ciutat hi ha moltes entitats socials que ens hem organitzat molt bé.